

Πέντε ψέματα για να δικαιολογήσεις μία γενοκτονία

Κάθε φορά που το Ισραήλ κλιμακώνει την αποικιοκρατική του βία απέναντι στον παλαιστινιακό λαό —με φρικαλεότητες που, ιδίως σήμερα, καταγράφονται σε πραγματικό χρόνο, σε ζωντανή εικόνα και ήχο— επιστρέφουν στον δημόσιο λόγο τα ίδια φθαρμένα, ψευδολογικά και αντιδραστικά επιχειρήματα. Τα αναμασούν πρόθυμα εκπρόσωποι της δεξιάς και ακροδεξιάς, από την ελληνική Βουλή μέχρι τα αμερικανικά τραμποφικά κανάλια και τις πλατφόρμες των «influencers» της λευκής υπεροχής. Πρόκειται για λόγο που δεν υπηρετεί καμία ιστορική αλήθεια, καμία δημοκρατική αξία και καμία ηθική. Στην πραγματικότητα, είναι προπαγανδιστικός λόγος, που προσπαθεί να νομιμοποιήσει την πιο χυδαία αποικιοκρατία του 21ου αιώνα. Και οφείλουμε να τον αποδομήσουμε ριζικά, με γνώμονα την ιστορική μνήμη και την πολιτική ανάλυση.

1.«Μα δεν είναι γενοκτονία, αυξάνεται ο πληθυσμός»

Ένα από τα πιο διαδεδομένα και υποκριτικά επιχειρήματα είναι πως «δεν πρόκειται για γενοκτονία, αφού ο πληθυσμός στη Γάζα αυξάνεται». Το ακούμε από Έλληνες πολιτικούς όπως ο Άδωνις Γεωργιάδης, και αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα ακροδεξιού κυνισμού. Η γενοκτονία όμως, σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και ειδικότερα με τη Σύμβαση για την Πρόληψη και Καταστολή του Εγκλήματος της Γενοκτονίας των Ηνωμένων Εθνών του 1948, δεν ορίζεται από το αν αυξάνεται ή μειώνεται ο πληθυσμός σε απόλυτους αριθμούς. Ορίζεται από την πρόθεση και την υλοποίηση πράξεων που στοχεύουν στην καταστροφή, εν όλω ή εν μέρει, μιας εθνικής, εθνοτικής, φυλετικής ή θρησκευτικής ομάδας.

Η γενοκτονία, δηλαδή, είναι διαδικασία, δεν είναι στιγμιαίο γεγονός. Η γενοκτονική επίθεση που διαπράττει το Ισραήλ στην Γάζα, πληροί τέσσερα από τα πέντε νομικά κριτήρια που έχει θέσει ο ΟΗΕ: σκοτώνει μέλη της εθνοτικής ομάδας, προκαλεί σοβαρή σωματική και ψυχική βλάβη, επιβάλλει συνθήκες διαβίωσης που οδηγούν στην καταστροφή της εθνοτικής ομάδας και στοχεύει στη βίαιη μετακίνηση και εκτόπιση ανθρώπων. Μάλιστα, σύμφωνα με τη Διεθνή Ένωση Μελετών Γενοκτονίας (IAGS), τα ισραηλινά εγκλήματα στη Γάζα συνιστούν «γενοκτονία σε εξέλιξη». Η πληθυσμιακή αύξηση δεν διαψεύδει τη γενοκτονική πρόθεση· αν ήταν έτσι, κανένα αποικιοκρατικό καθεστώς δεν θα κατηγορούνταν ποτέ για μαζικά εγκλήματα, από τη Βόρεια Αμερική μέχρι τη Ρουάντα. Η επιβίωση ενός πληθυσμού δεν ακυρώνει την πρόθεση εξόντωσης. Αντίθετα, δείχνει την επιμονή του υπό

κατοχή λαού να συνεχίσει να ζει, ενάντια σε κάθε στρατιωτική και οικονομική ασφυξία.

2.«Το Ισραήλ υπάρχει γιατί είναι κράτος, ενώ η Παλαιστίνη όχι»

Ένα δεύτερο, εξίσου έωλο, επιχείρημα είναι πως «το Ισραήλ είναι κράτος, ενώ η Παλαιστίνη όχι». Αυτό το ακούμε συχνά, ιδίως από κύκλους της δεξιάς στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπως ο μακαρίτης Τσάρλι Κιρκ, που παριστάνουν τους υπερασπιστές του «διεθνούς δικαίου». Στην πραγματικότητα, όμως, η αναγνώριση κρατικής υπόστασης δεν είναι απλώς τυπική. Είναι πολιτική, γεωπολιτική και συχνά εξαρτημένη από τις ισορροπίες δύναμης στον ΟΗΕ και στις συμμαχίες των μεγάλων δυνάμεων. Ως τον Σεπτέμβριο του 2025, το Ισραήλ αναγνωρίζεται επίσημα από 159 από τα 193 κράτη μέλη του ΟΗΕ (περίπου 83%), ενώ η Παλαιστίνη από 157 κράτη (λίγο πάνω από 80%). Οι αριθμοί δεν υποστηρίζουν καν τη ρητορική ότι «μόνο το Ισραήλ είναι κράτος».

Αλλά ακόμα πιο σημαντικό είναι το ιστορικό βάθος του ζητήματος. Όταν το Ισραήλ έγινε δεκτό στον ΟΗΕ το 1949, μετά από δύο αποτυχημένες προσπάθειες, το έκανε με τον ρητό όρο πως θα σεβαστεί βασικά ψήφισμα του ΟΗΕ. Το ψήφισμα 181 (I) πρόβλεπε τον διαμελισμό της Παλαιστίνης και τη δημιουργία δύο κρατών, εβραϊκού και αραβικού, με ισότιμα δικαιώματα και με διεθνές καθεστώς για την Ιερουσαλήμ. Το ψήφισμα 194 (II) αναγνώριζε το δικαίωμα επιστροφής των Παλαιστινίων προσφύγων που εκδιώχθηκαν κατά τη Νάκμπα. Το Ισραήλ δεν τήρησε τίποτα από αυτά. Κατέλαβε την Ιερουσαλήμ, αρνήθηκε τη δημιουργία παλαιστινιακού κράτους, απέρριψε το δικαίωμα επιστροφής, και εδραίωσε καθεστώς εθνοκάθαρσης και κυριαρχίας.

Από την άλλη πλευρά, η μη-αναγνώριση της Παλαιστίνης από κάποιες χώρες δεν σχετίζεται με την «ανυπαρξία» της, αλλά με τις πιέσεις των ΗΠΑ και του Ισραήλ, και τις γεωπολιτικές ισορροπίες. Και εδώ πρέπει να είμαστε ειλικρινείς, μερίδιο ευθύνη υπάρχει και στην “έτερη” παλαιότερη υπερδύναμη: η ΕΣΣΔ, για λόγους στρατηγικής και ελπίδας για σοσιαλιστικό προσανατολισμό του σιωνιστικού κράτους, υποστήριξε το 1947 το σχέδιο διαμελισμού. Μόνο στη δεκαετία του 1970, μετά την απώλεια ερείσματος στην Αίγυπτο, η Σοβιετική Ένωση προχώρησε σε σοβαρότερη στήριξη των παλαιστινιακών οργανώσεων.

3. Το Ισραήλ είναι «δημοκρατία» και άλλα ανέκδοτα

Ένα τρίτο επιχείρημα που επανέρχεται από φιλελεύθερους και συντηρητικούς είναι ότι το Ισραήλ αποτελεί «τη μόνη δημοκρατία στη Μέση Ανατολή». Το επιχείρημα αυτό βασίζεται σε μια στενά φορμαλιστική και βαθιά ρατσιστική αντίληψη περί «δυτικών αξιών». Στην πραγματικότητα, το Ισραήλ λειτουργεί ως ένα κράτος απαρτχάιντ —όρος που δεν χρησιμοποιείται ρητορικά αλλά νομικά— σύμφωνα με αναφορές της Human Rights Watch, της Amnesty International, και του ίδιου του ΟΗΕ. Υπάρχει ξεκάθαρο καθεστώς διακρίσεων μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων, με διαφορετικά νομικά καθεστώτα, απαγορεύσεις κυκλοφορίας, διαφορετική πρόσβαση στην υγεία, στη μόρφωση, στη γη, και στη δικαιοσύνη. Οι Παλαιστίνιοι ζουν υπό κατοχή, με καθημερινές στρατιωτικές επιθέσεις, εξώσεις, συλλήψεις και κατεδαφίσεις σπιτιών. Παράλληλα, το Ισραήλ έχει

επιτεθεί ή εμπλακεί σε επιχειρήσεις κατά σχεδόν όλων των γειτονικών του χωρών: Λίβανο, Συρία, Ιράκ, Ιράν. Το μοντέλο αυτό δεν είναι δημοκρατία, αλλά είναι ένα έθνος-φρούριο, χτισμένο πάνω σε μια αποικιοκρατική υποδομή βίας και διαχωρισμού.

4. Γιατί δεν λέτε για την Χαμάς;

Ακόμη, ένα συχνό εργαλείο απονομιμοποίησης του παλαιστινιακού αγώνα είναι ο χαρακτηρισμός της Χαμάς ως «φονταμενταλιστικής τρομοκρατικής οργάνωσης». Είναι αλήθεια ότι η Χαμάς έχει διαπράξει πράξεις που παραβιάζουν το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο. Αλλά η απόλυτη δαιμονοποίησή της λειτουργεί αποκλειστικά για να απονομιμοποιηθεί κάθε μορφή παλαιστινιακής αντίστασης. Όπως τεκμηριώνει ο Andreas Malm στο κείμενό του *The Destruction of Palestine is the Destruction of Earth*, η Χαμάς έχει μεταβληθεί σημαντικά: έχει κερδίσει δημοκρατικές εκλογές το 2006, έχει προτείνει επανειλημμένα μακροχρόνιες εκεχειρίες με το Ισραήλ, έχει συναινέσει σε πολιτικές λύσεις στα πλαίσια των προηγούμενων διεθνών συνθηκών, και έχει ενταχθεί στον ευρύτερο παλαιστινιακό συνασπισμό. Όλα αυτά τα στοιχεία τα αγνοούν σκόπιμα όσοι θέλουν να παρουσιάσουν τη Χαμάς ως το σύμβολο του απόλυτου κακού. Η Χαμάς δεν είναι ολόκληρη η Παλαιστίνη, αλλά το να χρησιμοποιείται ως πρόσχημα για να συγκαλυφθεί μια πολιτική εθνοκάθαρσης, είναι το λιγότερο πολιτική ανεντιμότητα.

5. Μας συμφέρει να τα έχουμε καλά με το Ισραήλ.

Τέλος, το πιο κοινότυπο και κυνικό επιχείρημα στην Ελλάδα είναι πως «συμφέρει τη χώρα να έχει στρατηγική συνεργασία με το Ισραήλ». Αυτή η ρητορική παρουσιάζεται σαν πραγματισμός, αλλά στην ουσία είναι βαθιά ιδεολογική. Η στρατηγική συνεργασία με το Ισραήλ δεν φέρνει ούτε οικονομικά οφέλη στον λαό, ούτε κοινωνική ασφάλεια. Οι στρατιωτικές συμφωνίες, οι κοινές ασκήσεις και οι συμβάσεις εξοπλισμών ενισχύουν μια πολιτική καταστολής και μιλιταρισμού, ενώ απομυζούν δημόσιους πόρους που θα μπορούσαν να κατευθυνθούν σε παιδεία, υγεία ή ενεργειακή δημοκρατία. Τα περιβόητα ενεργειακά κοιτάσματα της Ανατολικής Μεσογείου δεν αποτελούν λαϊκό πλούτο, αλλά πεδίο κερδοσκοπίας πολυεθνικών και εγχώριων ελίτ. Και πολιτικά, η Ελλάδα χάνει σταθερά τη διεθνή νομιμοποίησή της, καθώς δεσμεύεται με ένα κράτος που κατηγορείται για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Στο όνομα ενός ανύπαρκτου «ρεαλισμού», η Ελλάδα συμμετέχει στον ηθικό εξευτελισμό της ευρωπαϊκής πολιτικής.

Το να σταθεί κανείς με την Παλαιστίνη δεν είναι φιλανθρωπία, ούτε ρομαντισμός. Είναι ιστορική και πολιτική υποχρέωση κάθε δύναμης που αντιστέκεται στην αποικιοκρατία, τον φασισμό και την ιμπεριαλιστική τάξη πραγμάτων. Απέναντι στην γελοιοποίηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας που επιχειρεί η ακροδεξιά, εμείς οφείλουμε να φωνάξουμε: Η Γάζα δεν είναι μόνη της. Ο παλαιστινιακός λαός έχει το δίκιο, την ιστορία και την διεθνή αλληλεγγύη με το μέρος του.